

L'hora de les titelles

Sembla que l'afició als muntatges teatrals amb titelles, tan estesos arreu d'Europa i de tan alt prestigi en altres latituds, no arriba a assentar-se al País Valencià, on encara no se li reconeix la importància que té.

Empar Claramunt

A mitjan dècada dels 80, el País Valencià compta amb nou grups de titellaires més o menys estables, amb una producció i una execució majoritària en castellà. Ambulants, sense cap sala fixa, menyspreats, els seus espectacles són només considerats com una bona ocasió perquè els xiquets criden, es desfoguen, etc...

No se sap ben bé si és que els titellaires valencians no han estat capaços de fer el salt endavant que caldria o és que la demanda es redueix a espectacles per a xiquets, d'entreteniment, barats i representables en qualsevol lloc. Cal afegir-hi —dissortadament— una minúscula sensibilització per part d'alguns programadors, més valents en altres qüestions, siga per una por comprensible a les baixes assistències inicials o bé perquè el propi desconeixement (mai reconegut) els fa negar l'existència, a hores d'ara, de propostes suficientment interessants (com els últims espectacles de La Tartana o d'Els Rocamora) perquè siguin inclosos en qualsevol programació de qualitat. Uns fets que haurien de posar damunt la taula una veritat ben coneguda a Europa i a les zones més avançades de l'Estat espanyol: els espectacles de titelles són es-

Un espectacle teatral que no rep la importància que li podria correspondre.

pectacles teatrals, per a un públic gran o menut, tant se val.

Al País Valencià hem perdut un fum de trens, tal vegada per manca

de sensibilitat i continuïtat. Anys enrere es van celebrar alguns festivals i alguna mostra, que no s'han repetit. A hores d'ara, cada any volten per la península tres o quatre companyies estrangeres excepcionals, patrocinades pel Ministeri de Cultura, que mai no xafen València. Madrid i Barcelona compten amb sales estables, i aquestes dues ciutats, junt amb Bilbao, Sevilla i Saragossa, gaudeixen de festivals internacionals.

A diversos països europeus es compta amb sales estables, amb entrades de 900 a 2.000 pessetes, que cal reservar amb dies d'antelació, subvencions a grups que demostren un alt nivell de treball, circuits experimentals a l'escola i concentracions de l'interès del VII Festival Mundial de la Titella, a Charlevilla-Méxièrs (Estat francès), el proppassat setembre, amb un èxit que, vist des de la prehistòria local, resultaria increïble.

A Barcelona, capdavantera de tot el moviment titellaire a l'Estat espanyol, ha tingut lloc al mes de novembre la II Mostra de Titelles de l'Estat espanyol, amb la participació de trenta tres grups (deu de Catalunya, nou de Madrid, quatre d'Euskadi, tres del País Valencià, dos de Múrcia i un d'Aragó, Galícia, Navarra i Andalusia). Una comissió d'organitzadors de festivals estrangers i espanyols han mesurat l'actualitat dels grups veterans i les possibilitats dels recents. Els resultats han estat esperançadors, tant per la novetat de les ofertes, com per nombre, constantment en alça, d'assistents.

Al País Valencià, enguany, cal destacar, només, la participació de les titelles a la Campanya a l'Escola de la Generalitat valenciana, una acció voluntària que patia de dos defectes greus: d'una banda, els espectadors no pagaven entrada; de l'altra, la major part dels grups que han actuat a les comarques valencianoparlants duïen muntatges en castellà. Detall, aquest, insignificant per a alguns, però que pot configurar a la llarga una evolució o una altra de les titelles al nostre país.

Manifestacions de bona voluntat a banda, les expectatives entre nosaltres segueixen sent insuficients i confuses. □